

Vermaatschappelijking van zorg

Herstel

Kwartiermaken

Psychiatrisch Centrum Gent-Sleidinge

Psychisch kwetsbaar en dakloos

Afdeling voor chronische patiënten (psychotisch, beperkte intelligentie, geen introspectie)

Mobil team

Project kwartiermaken (Vlaamse regering)

Hospital beds – psychiatric care beds, 2015 (per 100 000 inhabitants)

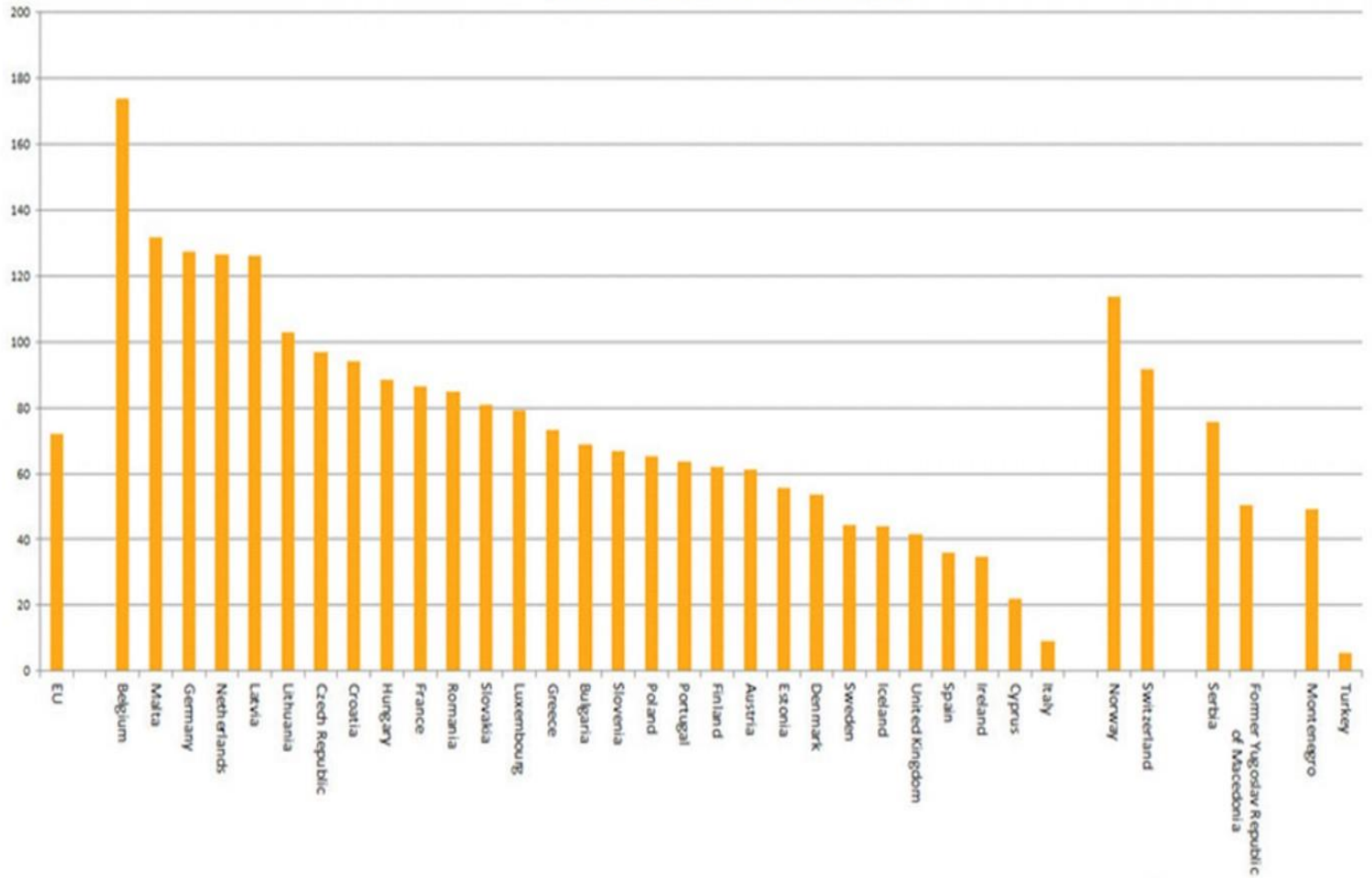
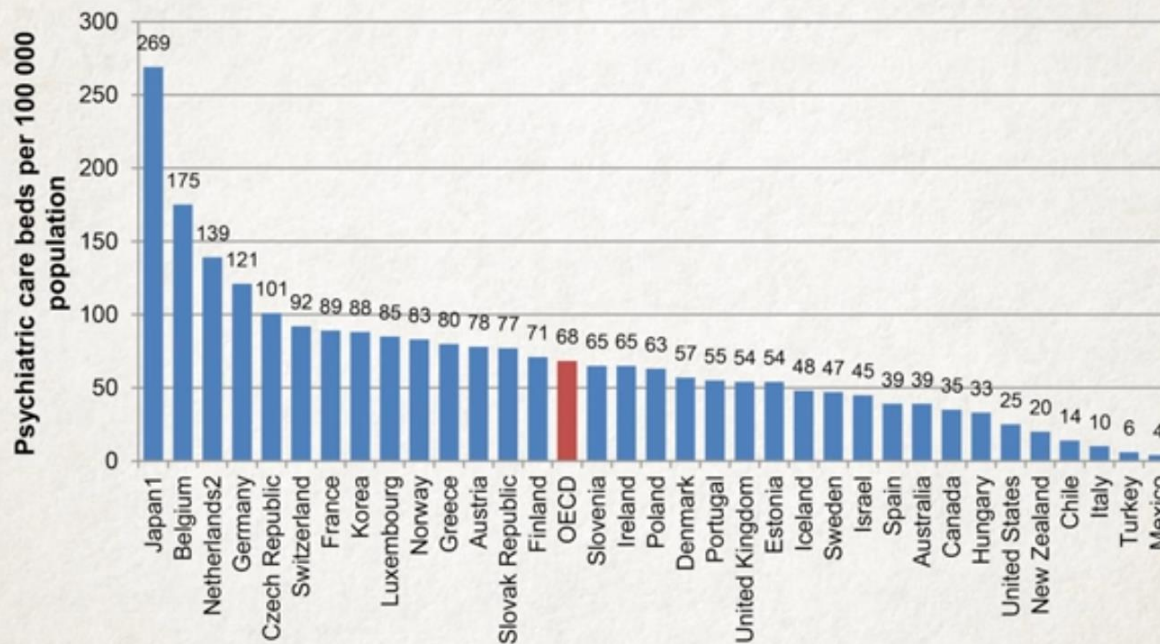

Figure 1. Psychiatric beds per 100 000 population, 2011 or nearest year

1. In Japan, a high number of psychiatric care beds are utilised by long-stay chronic patients
2. In the Netherlands, psychiatric bed numbers include social care sector beds that may not be included as psychiatric beds in other countries.

Source: OECD Health Statistics 2013, <http://dx.doi.org/10.1787/health-data-en>.

Vermaatschappelijking van zorg

- Tweeledig

Ander perspectief binnen geestelijke gezondheidszorg: “van patiënt naar burger”

Bereidheid om als hulpverlener in te grijpen in de maatschappij: “Kwartiermaken” (Doortje Kal)

Herstel

- Een andere kijk op ziekte en gezondheid
- **1948** ‘algemeen welbevinden’ ‘een toestand van volledig fysiek, mentaal en sociaal welbevinden en niet alleen de afwezigheid van ziekte en zwakte
- **2014** Machteld Huber: “Gezondheid als het vermogen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven.”

Herstel

Het uitbouwen van een zinvol leven
met of zonder een psychiatrische
problematiek

Vormgeven aan je lijden

herstel en kwartier maken

- Hoe om te gaan met de alledaagse problemen
- Vertrekken vanuit de ervaring van degene die we begeleiden en niet vanuit de deskundigheid van de hulpverlener (gelijkwaardigheid in de relatie)
- Het belang van de ervaringsdeskundige
- het gaat niet over ons programma maar over dienstbaarheid
- Aandacht voor kwetsbaarheid
- Procesmatig werken tegenover het belang van de succeservaring. “Verstandig doormodderen” (Lindblom)

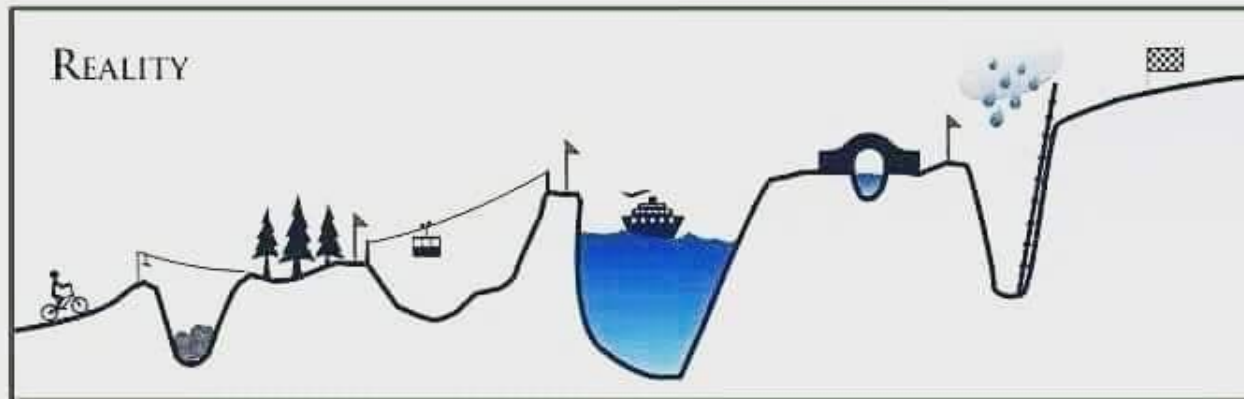
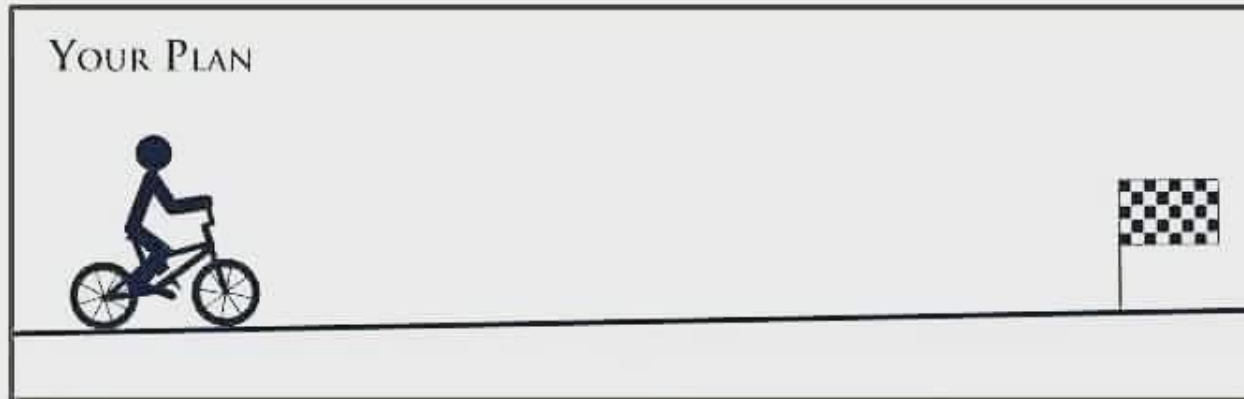
What Most People Think

What Successful People Know

Procesmatig werken

Open en gesloten systeem

- Richard Sennett: stadsleven (2019) onderscheid tussen “cité” (beleven van de stad) en “ville” (de geplande stad)
- Kenmerken van open systeem tegenover gesloten

OPEN	GESLOTEN
Oplossen van problemen en zoeken naar mogelijke nieuwe problemen zijn zeer aan elkaar gerelateerd	Oplossen van problemen en niet gericht op vinden van nieuwe problemen (verdovend)
Intelligent	verdovend
Leuke ervaring	functioneel
Hoe we zijn	Hoe we zouden moeten zijn
Voor iedereen toegankelijk	Gesloten en beperkt toegankelijk
Burger heeft controle over de feedback die hij geeft	Controle. Burger geeft feedback vrij
participatie info opnemen, info interpreteren, handelen naar de info. Er kan iets fout gaan	Cockpit denken Totaalsysteem met gebruiksvriendelijke regels, niet nadenken.

Wat betekent de identiteit “ziek zijn”

- Je krijgt mededogen en deskundigheid
 - Zekerheid krijgen
 - afhankelijk zijn van (cure trap)
 - Stigma
-
- Cliënt bekomt van zijn diagnose: invloed op kijk van hulpverleners naar cliënten
 - Je identiteit krijgt een nieuwe vorm in de alledaagse contacten buiten de ggz.

Housing first

Jana

Kwartiermaken

Onderdeel van de vermaatschappelijking
van de geestelijke gezondheidszorg

Militaire term

Definitie van Kwartiermaken

- “Het streven naar sociale integratie van mensen met een psychiatrische achtergrond confronteert de ontvangende samenleving met een strijdigheid. Om een integratie te ondersteunen die niet uitloopt op een eenzijdige assimilatie is het nodig ruimte te maken voor de vreemde ander waarbij aanvaard dient te worden dat die ander in zekere mate vreemd en daardoor lastig blijft. “

(Doortje Kal)

onderscheid

Kwartiermakend hulpverleners: zijn generalisten en geen specialisten die vertrekken vanuit een individuele begeleiding om iemand aansluiting te laten vinden

Kwartiermakers: zijn gastheer voor een groep mensen en dragen zorg voor interactie tussen deze mensen.

Wijkgerichte kwartiermakers

Voorbeelden van Kwartiermaken

- Vanuit het individu op een afdeling: **Willem**
 - 1/ Info geven
 - 2/ Aansluiten bij het verlangen van de patiënt
 - 3/ Werken met de omgeving

Kwartiermaken

- **Houding van een kwartiermaker...**
- Empathie is niet hetzelfde als sympathie. Sympathie legt alles stil “ik ben zoals jij”. Empathie vertrekt van uit nieuwsgierigheid naar wat anders is. Het is een wat koelbloediger sentiment dan sympathie, met zijn onmiddellijke identificatie, maar de resultaten van empathie zijn allerm minst kil te noemen. Door indirectheid, door met elkaar te praten in de aanvoegende wijs, kunnen we een bepaald soort sociaal genoeg ervaren: door met mensen samen te zijn, aandacht aan hen te besteden en van hen te leren zonder onszelf te dwingen te zijn zoals zij.
- “socialiteit” In het franse woordgebruik omvat socialité het vermogen om in moeilijke omstandigheden of vijandige sociale situaties zelfverzekerd te handelen, zoals een diplomaat die in onderhandeling moet treden: hij zet een onverstoort masker op, open voor wat anderen zeggen, maar koelbloedig en kalm, waarbij hij niet direct reageert. Een niet-defensieve houding. In deze zin is “socialité” een neefje van empathie (...) voor socialiteit is voorts vaardigheid nodig. Voor Georg Simmel (1858-1918) ligt de deugd van de ‘socialiteit’ erin dat het zeer diep kan gaan en veel meer kan behelzen dan oppervlakkige indrukken. Hij legt dit uit door socialiteit naast ‘Verbinding’ te leggen, het Duitse woord voor verbinden, heel maken, helen. Socialiteit kan tragisch zijn in die zin dat wordt erkend dat sommige wonden niet kunnen helen.
- **Verschil met antipsychiatrie**

Eigenschappen van kwartiermaker

- “socialité”
- De mogelijkheid hebben om met vertrouwen te handelen in moeilijke situaties of sociaal vijandige omgevingen, net zoals een diplomaat, in onderhandelende modus.
- onverstoortbaar
- open voor mening van anderen
- Kalm en rustig
- Niet in de verdediging
- Sprezzatura : lichte, moeilijke dingen gemakkelijk laten overkomen.
- “verbinding” is helend
- Het kan een tragisch element hebben omdat men weet dat een vroegere situatie niet kan hersteld worden zoals die is geweest. Het aanvaarden van lijden en pijn.

Centrale elementen

Categorisering

Strijdigheid en vreemdheid: “de integratie van het vreemde”

Reflectie op de normaliteit

Niches en tussenruimtes: de ontmoeting

Opschorting van het status quo. Herbekijken van het normale vanuit de logica van de patiënt

“Een samenleving zou iets buiten het gewone moeten willen doen om dat samen te doen met andere mensen die buiten dit gewone staan”

Kwartiermaken

- De verwondering (Irigaray)
- Gastvrijheid (Derrida)
- Het onpresenteerbaar lijden presenteerbaar maken (Lyotard) (voorbeeld)
- Sociale media gebruiken
- Aansluiting zoeken bij organisaties buiten de geestelijke gezondheidszorg

Methodes Kwartiermaken

- Photovoice

Wanhopig reiken de ijzeren binten van de
aarde naar de hemel.
Als een trap waarlangs hij kan ontsnappen.
Maar helaas bereikt hij niet de hemel en
zit hij gevangen in de stalen kooi.

De wind huilt door de binten en klinkt als
stemmen die zeggen:

Jij, Jij deugt niet. Jij bent een niemand.
Niemand houdt van jou. Jij bent een nul,
een nietsnut.

Na jaren in de kooi denkt hij ook dat het
zo is.

Ik, ik deug niet. Ik ben een niemand.
Niemand houdt van mij. Ik ben een nul,
een nietsnut.

Het kost jaren om uit die kooi te
ontsnappen, om andere stemmen te horen
in de wind.

Je kunt het niet alleen.
Een uitgestoken hand is nodig om samen
naar een betere plaats te gaan.

Hans

Methodes Kwartiermaken

Buddyprojecten

(in Nederland “Maatjesprojecten”)

- Gent: Metawonen
- Houding van een buddy: “positieve onverschilligheid”

**Francien maakte
alleen nog maar afspraakjes
met de dokter**

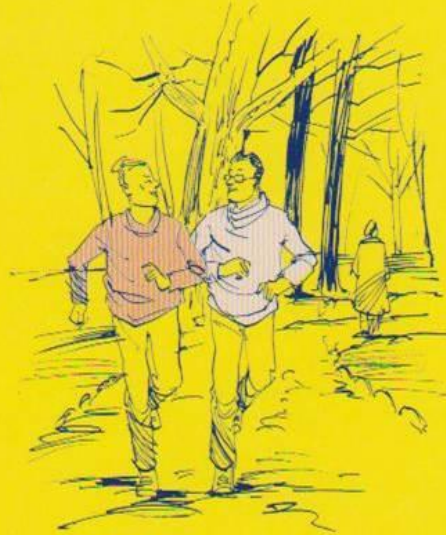
En nu ook met mij

Maatje voor iemand die met de psychiatrie in aanraking is geweest.
Bel voor boeiend vrijwilligerswerk 020 - 46 50 370

BRENGEN MENSEN WEER ONDER DE MENSEN

**Henk holde alleen nog maar
van therapie naar therapie**

**En nu ook weer
naar het Amstelpark**

Maatje voor iemand die met de psychiatrie in aanraking is geweest.
Bel voor boeiend vrijwilligerswerk 020 - 46 50 370

RENGEN MENSEN WEER ONDER DE MENSEN

Ben zag alleen nog maar
de film in zijn hoofd

En nu ook weer
die in de bioscoop

Maatje voor iemand die met de psychiatrie in aanraking is geweest.
Bel voor boeiend vrijwilligerswerk 020 - 46 50 370

BRENGEN MENSEN WEER ONDER DE MENSEN

Jacky liep alleen nog
maar te ijsberen

En nu ziet zij ze
weer in Artis

Maatje voor iemand die met de psychiatrie in aanraking is geweest.
Bel voor boeiend vrijwilligerswerk 020 - 46 50 370

BRENGEN MENSEN WEER ONDER DE MENSEN

Elsa dacht alleen
nog maar in zwart/wit

Samen met Aisha
ziet ze nu weer alle kleuren
van de regenboog

Maatje voor iemand die met de psychiatrie in aanraking is geweest.
Bel voor boeiend vrijwilligerswerk 020 465 03 70.
Of kijk op www.vriendendiensten.nl

BRENGEN MENSEN WEER ONDER DE MENSEN

Methodes Kwartiermaken

- Ijsbreker voor een vreemde vogel

Kwartiermaken en domeinen

- **Wonen: housing first** (zie voorbeeld Jana)
- **Werk: Ips** (voorbeeld piloot) (voorbeeld Compool)
- **Vrije tijd: aanloophuizen**

Vzw Enchanté (Gent)

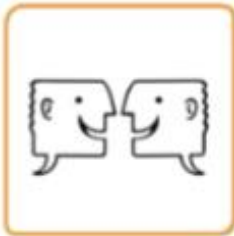
Kwartiermakers project

Burgerbudget Gent

Inspiratie www.lecarillon.org (Parijs)

Gastvrije middenstanders of hartelijke
handelaars

Twee betaalde werknemers: Marie en Bart
Ambassadeurs en vrijwilligers

Wees welkom en sla gerust een praatje met deze handelaar. Als hij het niet te druk heeft met zijn zaak luistert hij graag.

Deze handelaar biedt een warme drank aan indien hij hiertoe de mogelijkheid heeft.

Vraag bij deze handelaar gerust een glaasje water of laat er je drinkfles bijvullen.

In deze zaak is er ruimte om een rugzak of spullen even te laten staan.

Hier ben je welkom om een gazetje of tijdschrift te lezen.

Gebruik in deze zaak gerust even de wc.

Hier kan je een stopcontact gebruiken om je telefoon of ander elektronisch apparaat te gebruiken/op te laden.

Warm hier gerust even op zonder te hoeven consumeren. Je bent welkom om hier te zitten.

Gebruik even de wifi of het internet om iets te raadplegen of een mailtje te versturen.

Eerste hulp bij ongevallen? Deze hartelijke handelaar heeft een verbandkistje staan.

Bij deze handelaar kan je even een nationaal nummer oproepen.

Deze haarkunstenaar voorziet je van een nieuwe snit. Informeer wanneer hij tijd heeft.

Dringend hulp nodig? Spring binnen bij deze handelaar en hij ziet graag hoe hij je kan helpen.

Nieuwe diensten die je wil aanbieden of waarvan je gebruik zou willen maken? Laat het ons weten.

Deze handelaar voorziet je van lectuur. Vraag eens naar zijn aanbod.

Brood wordt snel oud en hoewel het nog zeer lekker is kan een handelaar het na een dag al niet meer verkopen. Vraag naar het aanbod.

Kom binnen en vraag even om uw maaltijd op te warmen.

Op dit moment in verschillende steden in Vlaanderen: Gent, St.-Truiden, Roeselare, Leuven

Enchanté op bezoek op de psychiatrische afdeling

Opvallend dat patiënten info beginnen geven over bestaande organisaties waar daklozen terecht kunnen. Zeer specifiek plaatsen voor hen. Plaatsen die niet leuk zijn maar wel zeer betrouwbaar.

Er is wantrouwen tegenover de handelaars

Behoefte om zelf iets te kunnen doen.

Verlangend om ambassadeur te zijn.

Wederkerigheid installeren

Uitgestelde koffie
babbelvlagjes

Kiosk Sleidinge: van psychiatrisch patiënt naar burger

Kiosk Sleidinge

Psychiatrische instelling en
Kwartiermaken

Kiosk

- Vanaf 1994
- Opgericht op de rehabafdeling
- Verschijnt tweemaandelijks
- Samenwerking patiënten – personeel

N IK NOG IETS LEREN'

Patrick Janssens bezoekt psychiatrisch centrum

Interviews met bekende Vlamingen

Jean-marie Pfaff, Vera Dua, Johan Vemrinnen, Luc De Vos, Walter De Buck, Etiënne De Wilde, Ivan Sonck, Frank Beke, Peter Van De Veire, Wilfried Martens,...

Acties naar de buurt

Samen tegen de plannen voor een nieuw containerpark in de buurt

Psychiatrisch Centrum Sleidinge nodigt uit

„WIJ WILLEN VOOROORDELEN WEGWERKEN”

MET een retrospectieve filmreeks en twee tentoonstellingen vragen Johan Vanderstraeten en Peter Dierinck, twee personeelsleden van het Psychiatrisch Centrum Sleidinge (PCS), speciale aandacht voor hun patiënten. Met het project, dat morgen zaterdag van start gaat en waarin de blik centraal staat, willen ze ook allerlei vooroordelen in verband met psychiatrische patiënten wegwerken. Als derde luik en afsluiter is voor insiders nog een symposium gepland. Het initiatief loopt onder de gemeenschappelijke noemer *Screen*.

door Ivan VANHOVE

Retrospectieve filmreeks

► SLEIDINGE

In het kader van zijn project *Screen* toont het Psychiatrisch Centrum Sleidinge vier donderdagse oude films waarin de blik centraal staat. Het oudste beeldmateriaal dateert van 1927; de jongste film werd pas in 2009 gemaakt. Slechts honderdvijftig zitplaatsen zijn beschikbaar. Donderdag 29 november aan *Rear Window* van Hitchcock en *Het Zupperenhuus* van Yves Optaale op het programma. Een week later (6 december) worden *Repulsion* van Polanski en *A short film about*

love van Kozlovski geprojecteerd op het witte doek. *The Lodger* van Hitchcock en het dertig jaar lang gecensureerde *Erzka* van Browning is donderdag 13 december te zien. Ten slotte worden donderdag 20 december *Pleping Tom* van Powell en *Un chien Abandonné* van Bunuel getoond. (EDA)

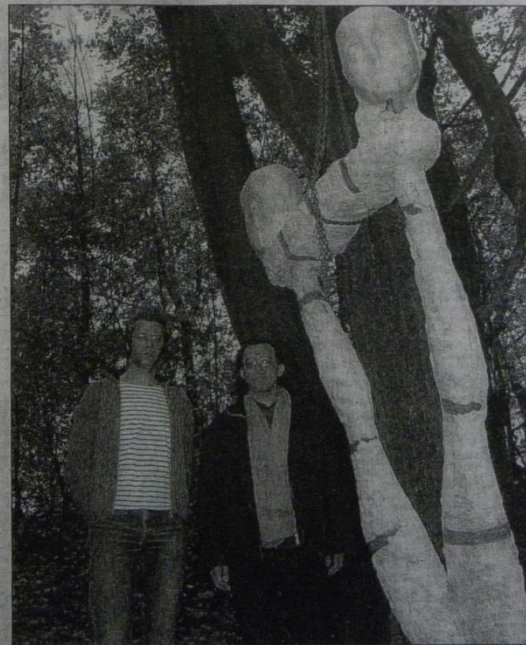
Retrospectieve films in de polyvalente zaal van Psychiatrisch Centrum Sleidinge, Weststraat 135, Evergem/Sleidinge. Kaarten 100 frank (2,48 euro), inclusief drankje, reserveren op telefoon 09-358.05.24.

Psychiatrische patiënten voelen zich niet aangevuld. Ondermeer bij het zoeken naar werk of een woning komt dat tot uiting. We willen het stigma waarmee die mensen leven, zoveel mogelijk inperken. Daarom geven we ook al een tijdschrift uit en werken we samen met scholen die aan PCS een bezoek brengen. Dat zijn twee manieren om vooroordelen weg te werken”, zegt Dierinck.

Met zijn collega Johan Vanderstraeten pakte hij twee jaar geleden al uit met het project *Uitgeknipt*. Dat was een tentoonstelling met werken van kunstenaars van in en buiten het PCS. „Vertrouwenpunt van ons jongste project, waarmee moderne kunst binnen onze psychiatrische instelling wordt gebracht, is de in 1954 opgenomen film *Rear Window* van Alfred Hitchcock. Daarin brengt een tijdelijk gemobiliseerde fotograaf zijn blik door met door een raam een uiteenlopend gamma van mensen te observeren in een appartement aan de overkant van een binnenplaats. De beelden illustreren de lust en de honger van het oog”, legt Vanderstraeten uit.

Studiedag

De tentoonstelling *Screen* is tweeledig. Op de PCS-campus exposeren professionele kunstenaars, Katrijn Baetslé, Rui Charles, Yves De Coster, Geoffroy De Vol-

Johan Vanderstraeten en Peter Dierinck, de initiatiefnemers van *Screen*, bij een werk van Johan Tahon.

der, Danny Devos, Johan Tahon, Jan en Ria Verhaeghe en Liliane Vertessen zijn er enkele van. Onder de noemer *Portraits* bij *Dr Diamond* stellen studenten van de Gentse Academie voor Schone Kunsten tentoon in de foyer van cultureel centrum Stroming. Ten slotte wordt dinsdag 18 december, eveneens in Stroming,

een studiedag omtrent de blik gehouden. Info daaromtrent bekomt je bij Idessa, telefoon 09-222.07.28.

Screen, tot donderdag 20 december. Tentoonstelling in PCS, Weststraat 135, Sleidinge, telefoon 09-

358.05.24, van maandag tot vrijdag, telkens van 10 tot 12 en van 14 tot 16 uur en op zaterdagen en zondagen van 10 tot 17 uur. Expoëtie in Stroming, Weststraat 31, Sleidinge, van maandag tot vrijdag, telkens van 8.45 tot 11.45 en van 14 tot 16 uur, en 's zaterdags en 's zondags na afspraak op telefoon 09-358.51.00.

Tentoonstellingen

Patiënten, personeelsleden maar ook bekende kunstenaars als Johan Tahon, Marlene Dumas... stellen werk tentoon in gebouwen en tuin van de instelling maar ook in de straten van de gemeente

Ex-patiënt van Psychiatrisch Centrum
kort na moord gevat

Frituuruitbater en moeder doodgeschoten

leidende, een woonkern van het Oost-Vlaamse
gem, werden vrijdagavond Nadine Hindyrickx
uit Wendegem en haar zoon Jurgen Mertens

Frankrijk Griekenland haar af te
halen. Dat waren haar laatste
woorden. Later belde ik nog eens,
maar niemand antwoordde. Toen

Juni 2004 Frituurmoorden

Een ex-patiënt van campus Sleidinge schiet twee mensen dood en verwondt een derde in de frituur rechtover de instelling. De gemeente is in shock.

kort na moord gevat

Frituuruitbater en moeder doodgeschoten

Sleidinge, een woonkern van het Oost-Vlaamse Wondelgem, werden vrijdagavond Nadine Hindyrickx (35) uit Wondelgem en haar zoon Jurgen Martens (17) in en om een frietkraam met een jachtgeweer doodgeschoten. De toevallig voorbij fietsende Philip Genbrugge (25) werd met een lading hagel in zijn hand gehospitaliseerd. De dader, een patiënt van het rechtover gelegen Psychiatrisch Centrum, werd kort na de feiten in die instelling opgevat.

van VANHOVE

gen en Nadine waren twee op een buik. Ze zijn onacht samen gestorven. Nu geen van beiden voor de aanklacht hebben", troostte Roland Boulard, Hindyrickx echtgenoot en Jurgens stiefvader, elf.

gen Martens nam pas vorig september de aan het sta-

tion van Sleidinge gelegen frituur 't Roetje over. „Jurgen stond graag in de frituur. Op dinsdagen maakte Nadine de frituur schoon en in het weekend stak ze haar zoon graag een handje toe. Ze deed dat meestal van 17 tot 21 uur. Toen ik haar vrijdagavond telefoneerde, vroeg ze mij na de eerste helft van de EK-voetbalmatch

Frankrijk Griekenland haar af te halen. Dat waren haar laatste woorden. Later belde ik nog eens, maar niemand antwoorde. Toen ik aan de Weststraat arriveerde, zag ik meteen dat er iets ernstigs was gebeurd. De schok was zeer groot bij het vernemen dat ik in een klap twee lieve familieleden kwijt was", stamelde Roland Boulard.

Geen afrekening

Roland Boulard vernam dat de dader van de dubbele moord al twee weken rondzwierf en 's nachts in de omgeving van het waterspaarbekken van Kluzen in een slaapzak naast zijn wagen sliep. „Wat die kerel bezielde, weet ik niet. Hij doodde alvast niet om te stelen en aan de dubbele moord ging ook geen ruzie vooraf. Het is dus geen afrekening. Wellicht kenden mijn vrouw en stiefzoon de dader niet. Met zijn jachtgeweer in een deken verbergen drong hij de frituur achteraan binnen. Mijn verraste vrouw werd zittend neergeknald. Haar zoon trachtte te vluchten, maar werd naast de frituur dode-

uurtbewoner Philip Van der Schueren Dader bivakkeerde aan spaarbekken"

Philip Van der Schueren sliep in een slaapzak

Familie en vrienden kwamen bloemen leggen op de moordplaats.

lijk getroffen", vertelt Boulard. „Het mag een wonder heten dat niet meer doden zijn gevallen. Aan de frituur was de drukste periode voorbij, maar de moordeenaar was zo vast dat hij naar alles schoot wat in zijn omgeving bewoog. Ook toevallige voorbijgangers konden dodelijk getroffen zijn", aldus Roland Boulard.

Hij herinnert zich dat Jurgen vroeger al eens werd bedreigd in zijn frietkraam. „Hij overwoog dan ook bijkomende veiligheidsmaatregelen te nemen. Nadine waarschuwde hem meermalen dat in de omgeving van het psychiatrisch centrum rare mannen

rondlopen. Ze was dan ook ongerust als haar zoon 's avonds laat alleen in de frituur stond", sloot Roland Boulard.

De gewonde fietser is een gestudeerde universiteitsstudent in zijn hand zijn vier beenen gebroken en een spierpees is

DE SLACHTOFFERS

Getuige Ghislain V

„We voelden ons noo

De dagen na de moorden

Er is onzekerheid en angst. Mensen rouwen en brengen bloemen op de plaats waar de moorden plaats hadden

Strengere controles op psychiatrische patiënten

Bewoners blijven bang ondanks geruststellende woorden van instelling en burgemeester

SLEIDINGE

Veel volk gisteren op de hoorzitting rond de psychiatrische instelling Sint-Jozef in Sleidinge. Die lag de jongste weken bij de lokale bevolking dan ook serieus onder vuur na de moord door een ex-psychiatrische patiënt op twee frituuruitbaters. Veel inwoners menen dat het niet kan dat psychiatrische patiënten zomaar rondlopen in de buurt, zonder enige vorm van controle. Velen zijn bang dat het voorval van twee weken geleden zich opnieuw herhaalt. Tijdens de infovergadering werd alvast beloofd dat er in toekomt strenger zal gecontroleerd worden.

KRISTOF VEREÛCKE
JOHAN CAUWELS

De onvrede bij de inwoners van Sleidinge is zo groot dat velen de psychiatrische instelling Sint-Jozef gewoon weg willen. «Het is niet meer normaal wat hier allemaal op straat loopt», klinkt het in de Weststraat, waar de open instelling gevestigd is. «Wij durven nog amper onze kinderen alleen naar school te sturen. Het is niet de eerste keer dat er een verslaafde midden op het dorpsplein zijn roes ligt uit te slapen. Maar wat twee weken geleden hier voorgevallen is, slaat werkelijk alles. Dit is het

bewijs dat een dergelijke instelling gewoon niet thuishoort in ons dorp», aldus de bewonersgroep.

OPEN INSTELLING

«Wij zijn van deze problemen op de hoogte», zegt burgemeester van Evergem Patricia De Waele. «De moeilijkheid is dat we hier niet met een open instelling te maken hebben. Je kan er de patiënten dus niet zomaar opsluiten. De bedoeling is dan ook dat we met deze hoorzitting de bevolking geruststellen. Want ook de

Er kwam heel wat volk opdagen voor de hoorzitting, maar na afloop voelden de mensen zich over het algemeen toch niet gerustgesteld. Foto: De Poorter

patiënten lijden onder deze situatie», aldus De Waele. «We zitten inderdaad ook heel erg vervuild met deze situatie», zegt Roel De Kuypere, directeur van de instelling. «Psychiatrie is nu eenmaal geen makkelijke zaak. Alle gevallen zijn verschillende en vragen een diversiteit

aan behandelingen. Soms kan je niet vermijden dat het eens fout gaat. We betreuren deze zaak dan ook heel erg. Het is het beste bewijs dat de psychiatrische zorg in Sleidinge nog verbeterd moet worden. Samen met de politie en de andere zorgsectoren moeten we proberen

ervoor te zorgen dat dit ook werkelijk kan gebeuren». Een van de maatregelen die genomen zal worden is dat er meer en strengere controles gaan gebeuren. En volgens burgemeester De Waele gaat de gemeente ook een tweede buurtwerker aanstellen.

De bevolking daarentegen ziet de toekomst somberder in. «We hopen dat al wat hier gezegd is ook daadwerkelijk uitgevoerd zal worden. Want een tweede drama als twee weken geleden willen wij hier nooit meer meemaken. Sleidinge is ons meer waard dan dat.»

Maldagen zwicht dan toch voor casino's

Wind blaas

Het allereerste buurtoverleg wordt georganiseerd na de begrafenis van de slachtoffers

Een buurtbewoner over patiënten *“Ze zijn agressief, ze dealen drugs, ze lopen alsmat dronken of stoned op straat ...”*.

Meldpunt en overlegplatform

een telefoonnummer
en een driemaandelijke vergadering

Meldpunt

Zijn er problemen m.b.t. het gedrag van of problemen met patiënten (zoals diefstal, vandalisme, dronkenschap) of is men gewoonweg bezorgd om een bepaalde persoon of situatie, dan kunnen buurtbewoners telefonisch contact opnemen en melding doen van het voorval

1/Via een beurtrol personeel: iemand die instaat voor het registreren van de melding.

2/Ter plaatse te gaan bekijken en/of aan te pakken. Waar het kan, worden antwoorden gegeven aan bepaalde vragen, of worden er oplossingen gezocht voor bepaalde problemen. Dat kan resulteren in het schadeloosstellen van slachtoffers, de betrokken patiënt aanspreken op zijn verantwoordelijkheid

3/Achteraf wordt de melder steeds op de hoogte gebracht van de ondernomen acties.

Overlegplatform

- Driemaandelijke bijeenkomst in Campus Sleidinge
- Personeelsleden, buurtbewoners, vzw's, schepenen van de gemeente, wijkagent...
- Overlopen van de binnengekomen meldingen: ongeveer een drietal per maand.
- Overlopen van activiteiten die worden georganiseerd door buurtbewoners, personeelsleden, (ex-)patiënten en sympathisanten van de instelling.
- Buurtcomité worden medewerkers

2005: Een nieuwe start voor de zomerfeesten

Sleidingenaars doen mee aan de kunsttentoonstelling. Stellen hun vereniging voor ...

14 december 2005

Samen zwerfvuil ruimen

SLEIDINGE „Na een ernstig incident in juni 2004 heerst bij veel omwonenden van het psychiatrische centrum (PC) in Sleidinge nog steeds onvrede. Patiënten en buurtbewoners moeten leren samenleven. De zwerfvuilactie is een ideaal middel om een goede relatie tussen beide groepen te bevorderen”, zegt Peter De Wit uit de Veststraat.

„Over het zwerfvuil klagen, helpt niet. We moeten de handen in de mouwen steken en begrip vinden voor de nagenoeg tweehonderd patiënten die vechten tegen alcohol- of drugsverslaving”, zegt Dewit nog. Hij was een van de slechts vijftien deelnemers aan de actie die was opgezet door een overlegplatform. Daarin zetelen vertegenwoordigers van het PC en leden van het buurtcomité. De zesjarige François Gavel werkt samen met Nera Meireson en restafval op.

„Ik help liever met mijn mama

Patiënten van het psychiatrische centrum en buurtbewoners gingen samen aan de slag om de straten weer proper te maken.

©VACAS

Ann Verdecruysse mee aan de zwerfvuilactie dan me met computerspelletjes bezig te houden”, argumenteert de negenjarige Nera. Van het buurtcomité neemt Nadine Van Hecke deel. Ook OCMW-raadslid Katty Van de Voorde en patiënt José Hoorne propen enthousiast de zakken vol met restafval. „Veel zwerfvuil

komt van medepatiënten. Ik lever dan ook graag een bijdrage om de straten rond het PC netjes te maken”, zegt Hoorne.

Voor Tony Verwulgen uit de Ruyssealaan zijn ook de psychiatrische patiënten buurtbewoners: „Het overlegplatform doet flinke inspanningen om de integratie van de patiënten in onze leefge-

meenschap te bevorderen. Gepensioneerden bezochten het PC en weten nu beter wat in die instelling gebeurt. Er zijn ook al afspraken om met de patiënten petanque te spelen.”

Een gezamenlijke maaltijd haalde de banden tussen patiënten en buurtbewoners nog meer aan. (IVH)

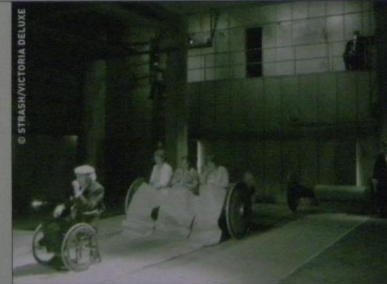
Personeelsleden, buurtbewoners en patiënten gaan samen aan de slag.

SOCIAAL-ARTISTIEKE EN SOCIAAL-CULTURELE PROJECTEN

Elke plek heeft haar verhalen. Zo ook Evergem en het Meetjesland. Deze verhalen worden gemaakt door de mensen die er wonen, de geschiedenis, actualiteit en toekomstperspectieven. Het Cultuurcentrum heeft oor voor stemmen van hier en vertaalt ze in samenwerking met lokale en regionale partners in kunst- en cultuurprojecten. Met deze projecten willen we inwoners en verenigingen warm uitnodigen om actief mee te schrijven aan het culturele verhaal van hun leefomgeving, in de vorm van een documentaire, expositie of evenement. Cultuur van hier, culture locale, couleur locale... Het e-zine houdt je op de hoogte van de data van toonmomenten en nieuws over nieuwe projecten.

Calcutta 'in memoriam'
Expo en vertoning filmopname
'Calcutta' op 'Sleine Feest!'
Sleinse Filmclub i.s.m.
Cultuurcentrum Evergem
en Victoria Deluxe

ZONDAG 9 JULI 2006 - VANAF 14.00 UUR: EXPO
16.30 UUR: VERTONING FILMOPNAME 'CALCUTTA'
IN DE KAPEL VAN PSYCHIATRISCH CENTRUM SLEIDINGE
GRATIS

Het sociaal-artistiek muziektheaterproject 'Calcutta' (Bentex, juni 2005) was in een mum van tijd uitverkocht, waardoor we velen moesten teleurstellen. Die krijgen nu een tweede kans: de Sleinse Filmclub maakte een opname van de vertoning en projecteert ze op 'Sleine Feest!', een jaarlijks evenement in de tuin van het Psychiatrisch Centrum Sleidinge. Naast de filmvertoning kan je een kleine tentoonstelling bezoeken met allerhande zaken die het project verder documenteren: foto's, de kortfilm 'De Bevende Hazelaar', muziek,... Dit alles in de kapel van P.C. Sleidinge, waar de repetities ooit plaatsvonden.

49

Cultuurcentrum Evergem, Victoria De Luxe , Slensen verenigingen en campus Sleidinge werken samen

In Calcutta, een toneelstuk over Sleidinge, is de psychiatrische patiënt een belangrijk personage dat geen contact lijkt te krijgen met de hoofdrolspelers

Psychiatrisch centrum beloond met Lilly Reintegration Award

Sleidinge – De psychiatrische instelling aan de Weststraat in Sleidinge mag haar samenwerking met de buurt uniek in België noemen. Vorig jaar won de instelling de Lilly Reintegration Award, wat hen een geldprijs van 7500 euro opleverde. Dit was een hele eer, maar tegelijkertijd was het ook een moment van herdenking en bezinning over wat er nu drie jaar geleden gebeurde.

Een ex-patiënt die al een

geving, schoot op 25 juni 2004 twee uitbaters van een frituur, moeder en zoon, dood. De frituur bevond zich tegenover de ingang van het Psychiatrisch Centrum. Uiteraard waren de mensen uit Sleidinge in shock, er was niet alleen verdriet, maar ook woede en angst bij de familieleden en bij de buurtbewoners. Maar ook patiënten en personeelsleden van de instelling waren zeer onder de indruk van de gebeurtenis.

Op 8 juli 2004, de week nadat Jürgen en Nadine begraven waren, was er de eerste bijeenkomst van het psychiatrisch centrum met de

Voor die eerste bijeenkomst werd iedereen uitgenodigd aan de hand van een nieuwsbrief. Er was een grote opkomst voor die vergadering, waarbij de emoties hoog oplaaide en er harde woorden vielen over de manier waarop met patiënten moest worden omgegaan. Zo werd onder andere voorgesteld dat de patiënten een badge zouden dragen om herkenbaar te zijn, anderen stelden dan weer voor om patiënten niet meer alleen de straat op te sturen en ze achter het hek van de tuin te houden. Ten slotte wilden sommigen dat het psychiatrisch centrum

**DRIEM
BIJEEN**
Het wa
angst te
trische p
oordeel
vaarlijk
punt ha
instelling
om het v
over zich
en onder
hand te
voordien
reeds be
ganiseren
en het v
tijdschrif
tenissen
den er s

2006: Campus Sleidinge wint de Lilly Reintegration Award

Personeelsleden, buurtbewoners en patiënten gaan samen de prijs afhalen. Tegelijkertijd was dit ook een moment van herdenking en bezinning over wat er twee jaar geleden gebeurde

Tijdschrift haalt banden tussen psychiatrisch centrum en buurt aan

Nieuwe kiosk in lokale winkels

Psychiatrisch Centrum Sleidinge (PCS) geeft voortaan driemaal per jaar zijn tijdschrift *Kiosk* uit in kleur en rijk geïllustreerd. Bovendien kan je het blad gratis meenemen in enkele lokale winkels.

IVAN VANHOVE

SLEIDINGE Het door fusie van Mater Dei en Sint-Jozefsinstituut gevormd PCS gaf vijftien jaar geleden *Kiosk* een eerste keer uit. 'Dat was als blog. Tijdelijk drukten we enkel voor abonnees de teksten ook af. Een honderdtal exemplaren volstonden', zegt PCS-woordvoerder Peter Dierinck.

'Dat we *Kiosk* nu op 1.200 exemplaren kunnen drukken en gratis ter beschikking stellen, danken we aan de presti-

Er komen meerdere acties...

Zoals buurtfeesten, infosessies over ziektebeelden en over de verschillende afdelingen van de instelling. Kiosk ligt in de winkels. Er wordt een blog gemaakt...

2012

Kiosk vergadert in buurtcentrum Cardijnwijk
Buurtbewoners spelen een grotere rol bij de organisatie
Cliënten van mobiele teams komen ook langs op de
vergaderingen

<http://kiosksleidinge.blogspot.be/>

2014

nieuwe projecten tussen instelling en buurt
sportbuddy's
volkstuin
shared reading

werkgroep Kwartiermaken Gent

2015

Vlaamse Werkgroep Kwartiermaken

2016

Buurtplein in overleg met
burgemeester en schep en
cultuur

Werken aan het buurtpleintje 2017 april-juli

Een verwijzing naar “Il viaggio di marco cavallo”

Opening buurtplein 't Kwartiertje juli 2017

Als de wind de stilte vervoert
en de dromen langer worden
dan dekt de hemel jullie zachtjes toe
en vind ik troost in deze woorden

2019

Peter Dierinck

HOOP VERLENING

Pleidooi voor meer
vermaatschappelijking
van de geestelijke
gezondheidszorg

Witsand Uitgevers

A high-angle, blurred photograph of a diverse group of people walking on a light-colored floor. The motion blur creates a sense of a busy, active environment. The people are scattered across the frame, with some in sharp focus and others blurred.

**HOOP
VERLENEN**

**HERSTEL &
KWARTIERMAKEN**

Studiedag

Dinsdag 16 mei 2017
De Centrale, Gent

psychiatrisch
centrum
gent
sleidinge
vzw

VVGG
wijzer in hoofdzaken

HANDBOEK

KWARTIERMAKEN

DE VERMAATSCHAPPELIJING VAN DE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG

PETER DIERINCK

WITSAND
UITGEVERS

kwartiermaker

- *Wie een ruimte, een terrein buiten de ggz organiseert, op een gastvrije en open manier, is een **kwartiermaker**. De kwartiermaker organiseert gezamenlijke activiteiten zoals photovoice, gespreksgroepen... en valt binnen de plaats en de tijd van die organisatie terug op een aantal leef- en omgangsregels.*

kwartiermakend hulpverlener

- outreachend, werkt individueel als casemanager op een afdeling, in beschut wonen, in een pvt (Psychiatrisch Verzorgingstehuis) of in een fact-team
- . Het vertrekpunt is het individu. De kwartiermakende hulpverlener zoekt en creëert naargelang de wens en de verwachtingen van degene die wordt begeleid gastvrijheid wat betreft wonen, werk en vrije tijd.

**Van omgekeerde integratie
naar kwartiermaken in de
wijk**

VANUIT GGZ

- Omgekeerde integratie
- Vanuit ggz samen met andere partners iets organiseren
- Op een niet ggz-plaats gaan werken

VANUIT STAD OF GEMEENTE

- In de wijk
 - Wijkatelier
 - Werkgroep kwartier maken
 - multilogem

Wijkgericht werken

(2019-2020)

Brugge (St.-Pieters), Maasmechelen (Tuinwijk), Gent (Ledeberg) , Brussel (Elsene), Leuven, Tienen, Eerstelijnszone Scheldekracht (Melle)

(2021-2022)

(Gent, Aalst, Turnhout, Maasmechelen, Boom, Deurne Noord, Aarschot, Lokeren, Merelbeke, Brugge, Oostkamp...)

Wijkatelier

wijkactiviteit

Multilogem

KOM OP verhaal
IEDEREEN heeft iets te zeggen

- Openbare lokale gespreksgroep. “gem” staat voor gemeenschap. Vier sessies
- Identiteit en rollen
- 5 tot 8 personen
- Jezelf voorstellen vanuit het lokale
- Een spreken vanuit ervaring. Aandacht voor psychische kwetsbaarheid (in de definitie van het niet-problematische, aandacht voor levensverhaal)
- Zoektocht naar de ervaringen die grondslag zijn voor meningen
- Geen discussie.
- Geen thema
- Geen synthese
- Wisselen van perspectief
- Element van Open Dialogue

KOM OP verhaal
IEDEREEN heeft iets te zeggen

- Zelf regie hebben over de manier waarop je jezelf wil voorstellen, ontdekken om nieuwe rollen te vinden en mogelijkheid om te verschuiven van rol
- Jezelf herontdekken op andere assen dan die van patiënt/hulpverlening
- Hier in de publieke ruimte wordt het verschil als de norm gezien en dus niet langer benauwend behorend tot de privéruimte zoals die van het ziekenhuis
- Een man aarzelt om te vertellen. Hij woont in beschut wonen... Hij denkt dat men zijn verhaal zal interpreteren als een ziekteverloop en hem dus als patiënt zal bekijken. Hij stelt anderen gerust

Opleidingen

Basisopleiding kwartiermaken
Opleiding multilogem

Vlaamse werkgroep kwartiermaken
Facebookgroep kwartiermaken